

Rigsdagstidende.

1858. Forhandlingerne paa Landstinget. № 38.

Tiende Session.

26de Møde.

Tirsdagen den 16de Novbr.

(Fortsat.)

Ordføreren (fortsat): Det er altsaa fuldstændig overladt til Communerne, om de ville fritage sig for Naturalarbejde ved at stille leiede Folk og i saa Fald tilvejebringe Midlerne ved Fordeling paa Hartkornet, eller om de strax ville skrive til, hvad de i alt Fald maae have i Baghaanden, at tilvejebringe den fornødne Arbeidskraft ved Tilsigelse, og naar kun den nævnte Grundsatning opretholdes, iøvrigt at følge hvad Regler de finde tjenlige eller i sidste Instans den, der er opstillet i §§ 11 og 12, hvilken altsaa ikke er paanødt Noget, men kun opstilles som den correcteste Maade at gennemføre Tanken paa, idet man i Erkjendelse af, at den i mange Tilfælde er vanskelig at gennemføre, kun har henstillet den som Noget, der skal tjene til Veiledning, og som ikke udelukker nogen anden Regel, som Sogneforstanderskabet vedtager og Amtstraadet stadfæster med den i Lovgivningen nedlagte Grundsatning som Grundlag. Jeg skjønner altsaa ikke, at der kan være Anledning for Rigsdagen til at suspendere sin Mening, indtil den har hørt alle Vedkommendes Mening om Sagen, saa meget mindre, som det kun er undtagelsesviis, at Rigsdagen selv gjør sig bekendt med saadanne Erklæringer; ja, der er vistnok forhaandlet mangt et Lovforslag, uden at engang Udvalget har fundet Anledning dertil. Men det er, som sagt, et Spørgsmaal, som Enhver maa afgjøre med sig selv.

B. Christensen: Ja, i det, den ærede Ordfører sidst ansførte, skal jeg fuldstændig give ham Ret. Jeg troer ogsaa, at Folkerepresentationen kun med stor Varsomhed maae hensejle sig under Betragtninger af, hvorvidt de vedkommende Autoriteter ere hørte eller ikke. Hvad derimod Sagen selv angaaer, saa ere vi netop med Hensyn til den første af de Paragrapher, der ere under Behandling, komne til, hvad jeg maa kalde det Principielle, det, der begrunder de Tvivl eller, rettere sagt, den Modstand mod Udvalgets Fleertals Forslag, som jeg har tilladt mig. Det forekommer mig nemlig, at man ganske vist ikke kan have stor Vanskelighed ved at overbevise sig selv og Andre om, at det Princip for Arbejdspligten, der siden 1799 har været lagt til Grund, og som den ærede Ordfører nærmere har udviklet, ikke er retfærdigt og billigt. Jeg kan idetmindste ikke see rettere, end at det i ethvert Tilfælde neppes vil ramme mere ubilligt og mere uretfærdigt end det Princip, som Udvalgets Fleertal vil have sat istedet. Udvalget har ganske vist Ret i, at Bestaffenheden af det Dnde, man vil inødegaae, maa opfordre til directe og umiddelbart at søge Arbejderne, altsaa gjøre det til en almindelig personlig Forpligtelse; men fordi det er saa, at man kan tænke sig, hvad der jo forresten meget sjældent vil indtræde i Virkeligheden — jeg kan ikke erindre, at det er indtraadt i de sidste Aar her i Danmark — at der paa en Tid kan ske et saa voldsomt Sneesalb, at alleryderste Opbud af Arbeidskraft er nødvendigt, saa forekommer det mig dog mere end tvivlsomt, om det er rigtigt at bygge Loven paa denne Mulighed, der jo ganske vist hører til de store Sjældenheder, og som, naar den indtræder i et